

Față-n față:

RETRIBUȚIA SUPPLEMENTARĂ ÎN ZOOTEHNIE

COMPARAȚIE ÎNTRE COOPERATIVELE AGRICOLE DE PRODUCȚIE DIN SÎNMARTIN ȘI CĂLACEA

● Când veniturile se cifrează la milioane ● Fiecare ramură a sectorului zootehnic e un prețios izvor de venituri ● De unde provin diferențele ● Totul depinde de hărnicia, priceperea și dragostea cu care muncesc oamenii ● Important: permanentizarea celor ce lucrează în zootehnie ● Cointeresarea și răspunderea personală a îngrijitorilor ● Producții sporite, cu un consum rațional de furaje și zile-muncă ● Asigurarea unei baze furajere îndestulătoare

În hotărârile Plenarei C.C. al P.C.R. din 11-12 noiembrie 1965, cu privire la îmbunătățirea conducerii și planificării agriculturii, precum și în proiectul de Statut al cooperativei agricole de producție se subliniază că un mijloc important de lăturire a proprietății obștești este perfecționarea formelor de organizare și retribuție a muncii. Veniturile realizate de cooperatori trebuie să fie tot mai strins legate de rezultatele obținute în producție, de cantitatea și calitatea muncii, îmbinându-se cât mai armonios interesele obștești cu interesele personale ale cooperatorilor. De mare însemnătate pentru dezvoltarea zootehniei și ridicarea ponderii ei în ansamblul producției și veniturilor din agricultură, este retribuția muncii cooperativelor care lucrează în această ramură, în funcție de producția obținută. Practica multor cooperative agricole din raion a dovedit că retribuția muncii îngrijitorilor de animale, în raport cu producția obținută, îi cointerează să muncească din ce în ce mai bine, să vadă în rezultatele pe care le obțin propriile lor venituri. Tocmai de aceea ei nu rămân indiferenți atunci când dintr-un motiv sau altul cantitatea de lapte scade sau animalele nu cresc în mod corespunzător în greutate, ei îl insistă ca să ia în considerare aceste motive. Experiența valoroasă a aplicării retribuției suplimentare care există în unele uni-

tați nu este generalizată. În unele cooperative agricole se folosesc sisteme de retribuție care nu contribuie în mod suficient la cointeresarea materială a îngrijitorilor. Aici, retribuția se face numai după zilele-muncă efectuate, nefiind luată în considerare și de cantitatea și calitatea muncii depuse. De aceea, și rezultatele obținute sînt mai mici decît în cooperativele unde se aplică retribuția suplimentară și mai mici și decît posibilitățile existente în cooperativa respectivă. Cu ocazia dezbaterii sarcinilor de plan pe anul acesta în lumina sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al partidului, de Plenara C.C. al P.C.R. din 11-12 noiembrie 1965 și prevederilor proiectului de Statut al cooperativei agricole de producție, s-a dezbătut pe larg și această problemă a retribuției suplimentare, adunările generale dintr-o serie de unități aprobînd ca acest sistem să fie introdus, începînd din acest an, și în zootehnie. Pentru a dovedi importanța lui, a rezultatelor bune pe care le dă în sporirea producției animale, ne-am propus ca în această pagină să facem o comparație între două cooperative, una în care acest sistem s-a aplicat și în anul trecut, — cea din Sînmartin — iar alta — cea din Călăcea — unde nu s-a aplicat dar se va introduce în acest an, pentru ca aceasta din urmă să tragă învățăminte din experiența cooperativei din Sînmartin.

Se putea obține mai mult? Bineînțeles

Față de rezultatele din anul anterior, cele obținute anul trecut în sectorul zootehnic al cooperativei agricole de producție din Călăcea sînt superioare, la unii indici planul fiind depășit, totuși ele sînt sub posibilități și cu mult sub nivelul altor cooperative din raion. Bunișoară, producția de lapte a fost depășită față de plan cu 238 hl, iar pe fiecare vacă furajată a mediei pe raion aceasta este prea scăzută, atingînd doar 1576 litri. Planul la vitele a rămas în schimb deficitar cu 19 vite, iar la producția de carne bovine rezultă o diferență în minus de 7 tone datorită și faptului că s-au livrat un număr de 52 taurasi la greutatea de 150-200 kg în loc de cel puțin 300 kg. Se putea obține mai mult? Bineînțeles. Aceasta o dovedesc rezultatele îngrijitorilor fruntași, cu care ne dăm drept cuvînt cooperativei se poate mîndri. Bunișoară Ilie Olaru a predat peste plan de la lotul său 4600 litri de lapte, ceea ce înseamnă o depășire de cea. 250 litri pe fiecare vacă furajată, iar de la 18 vaci a vîdat 17 vite sănătoși, bine dezvoltate din care se vor putea alege exemplare valoroase pentru completarea lotului de bază. În același timp, alți îngrijitori, ca Ioan Gașpar, care a avut aceleași condiții, același număr de vaci, n-a realizat planul nici la lapte nici la vitele. La fel Ioan Roșas. Aceasta datorită felului deosebit cum au muncit cei trei îngrijitori. În timp ce Ilie Olaru își respecta întocmai programul de praj, asigură o furajare și îngrijire rațională a vacilor și junților în funcție de starea lor fiziologică, de producția pe care o dădeau, ultimii doi adeseori nu respectau programul de praj, nu făceau la timp hrănitul și mulsul, lipseau uneori nemotivat de la lucru. S-a dovedit deci că retribuția numai prin zile-muncă nu a fost de ajuns să-i mobilizeze pe toți îngrijitorii să-și facă întocmai datoria, să caute mereu noi căi și metode de sporire a producției animale. De asemenea, acest lucru a făcut ca o parte din depășirea fondului de zile-muncă planificat pe cooperative să provină și din zootehnie, fără ca acest lucru să fie justificat prin depășiri însemnate de plan. Tînuind cont de toate acestea, analizînd care sînt posibilitățile de sporire a producției animale, adunarea generală care a dezbătut recent sarcinile de plan pe anul în curs a aprobat introducerea retribuției suplimentare în zootehnie, la producția de lapte și carne, stabilindu-se ca 20 la sută din depășirea față de plan să fie atribuită îngrijitorilor. Este desigur un început, totuși binevenit, rezultatele înregistrate constituind un punct de plecare spre îmbunătățirea și lărgirea acestui sistem în viitor. Pentru reușita aplicării lui, sînt necesare unele măsuri, care au și fost preconizate și care ne-au fost relatate de tovarășii compleți. Iată ce ne spune tov. CONSTANTIN IONESCU, medicul veterinar al circumscripției: Pînă acum în zootehnie nu s-a tînut cont de creșterea în greutate, de consumul de furaje și de zile-muncă pentru obținerea unui spor de un kg de carne sau un litru de lapte. Aceasta a și împiedicat de altfel o retribuție cât mai justă, după producțiile obținute. Or, la aplica-

Calea succeselor

Cooperativa agricolă de producție din Sînmartin se numără printre cooperativele agricole fruntașe din raion la producția zootehnică, obținînd an de an rezultate tot mai bune. Ele se datorează atenției permanente pe care organizația de partid și consiliul de conducere o acordă dezvoltării acestui sector în ansamblul producției cooperativei, a interesului ei manifestat cooperativii care se ocupă de creșterea animalelor pentru sporirea continuă a veniturilor cooperativei și a membrilor. Ca urmare a preocupării existente în anul trecut la toate speciile de animale, indicii de plan au fost realizați și depășii. La producția de lapte s-au obținut peste 2.300 litri la o vacă, furajată, cu peste 500 litri peste plan; la acest produs cooperativa a valorificat cu statul 2.540 hectolitri, mai mult cu 750 hl decît s-a prevăzută în contract. În sectorul porcilor s-au obținut cu 120 porci peste plan și s-au predat unității contractante 463 porci, cu 15 mai mult decît s-a prevăzută în planul de producție. Sectorul ovin a contribuit și el la realizările frumuse deobidite. Alți producători de lapte, de lînă și de carne au realizat și ei rezultate superioare prevederilor. O ramură care, deși e pretențioasă, a cunoscut și ea rezultate bune. E vorba de creșterea păsărilor de unde s-au dat peste plan 17.000 ouă. Toate acestea au înscris în bilanțul veniturilor cooperativei suma de peste 2.100.000 lei care e mai mare cu 524.000 decît s-a înscris în prevederile de plan. Între factorii care au contribuit la obținerea acestor rezultate prețioase se numără hărnicia și perseverența cooperativilor care sînt cointereștii, pe baza retribuției suplimentare ce se aplică, să obțină zi de zi realizări tot mai însemnate, dovedind cu prisosință că acest sistem determină folosirea rezervelor ce există pentru sporirea necentenită a producției animale.

au cerut brigadierilor să introducă o evidență judicioasă asupra stării animalelor, aceștia s-au cam mirat, iar cînd s-a precizat că această evidență trebuie să o tîină fiecare îngrijitor, nedumerirea lor a fost și mai mare afirmînd că n-au mai văzut ca un îngrijitor să fie... contabil. Ceea ce n-au văzut și nu le-a venit să creadă, s-a întîmplat aiceva: s-a dovedit că și un îngrijitor știe să scrie și să socotească, bineînțeles pe măsura cunoștințelor pe care le are. Astăzi, fiecare îngrijitor ține evidența montei, a fătărilor, a producției, la fiecare animal în parte. Cu ajutorul brigadierilor ei au împărțit loturile de animale după producție, după starea lor fiziologică, după vîrstă. De pildă, un îngrijitor de vaci și-a împărțit lotul său în „subloturi”. Vacile cu producții mai mari, le-a așezat într-o margine pentru a-i veni mai ușor la îngrijit, la hrănit, căci animalele sînt furajate în mod diferențiat, după producția ce o dau. În ferma de bovine s-a statornicit și un alt obicei bun. Alături de soț, lucrează și soția care îl ajută la mulsul vacilor. Fi-rește că în dol munca devine mai ușoară, mulsul celor 14 vaci cît are în primire fiecare familie de îngrijitori nu comportă eforturi mari și creează timpul necesar pentru efectuarea celorlalte lucrări de îngrijire a animalelor.

Îngrijitorii de la ferma de bovine a cooperativei agricole de producție din Sînmartin sînt interesați permanent de mersul producției de lapte. În clișeu îl vedem împreună cu inginerul zootehnist Vasile Voilnic și brigadierul Martin Söllner, asistînd la controlul evidenței și a producției de lapte în prima zi a lunii actuale.

primit 600 lei. Tot de la sectorul porcilor pentru animalele de prăsilă predate peste plan, într-o stare de calitate superioară au fost retribuți cu cîte 500 lei și îngrijitorii Pavel Florea, Anton Braun și Gheorghe Mandek.

Cui și cît i se cuvine retribuție

Problema stabilirii retribuției suplimentare pentru fiecare cooperativ care muncește în zootehnie a pus în fața conducerii cooperativei o sarcină destul de însemnată, la rezolvarea căreia s-a judecat cu chibzuință. Unii au fost de părere ca numai îngrijitorii să primească premii dar alții au spus că de vreme ce și alți cooperatori au contribuit la realizarea și depășirea planului de producție și a celui de venituri e bine ca și aceștia să beneficieze de premii.

În sfîrșit, după ce criteriul de atribuire a retribuției s-a definitivat, consiliul de conducere a venit în fața adunării generale pentru ca aceasta să hotărască. Adunarea generală și-a spus cuvîntul, aprobînd ca suma de 52.000 lei să fie acordată în mod diferențiat după valoarea depășirii realizate de fiecare îngrijitor. Totodată adunarea a hotărât ca și cooperativii care au legătură directă cu sectorul zootehnic să fie răsplătiți în mod corespunzător. În felul acesta din suma totală, 30.000 lei s-au repartizat la îngrijitori, restul la brigadierii, la cooperativii din echipa furajare, conducătorii de atelaje, la lăptari etc. Așa, de pildă, îngrijitorii Adam Kilian și Anton Fakelmann care fiecare a obținut peste plan o producție de lapte în valoare de 5.000 lei, au primit ca retribuție fluctuanți de îngrijitori, omenii s-au statornicit la locul de muncă, l-au îndrăgît și, cum se spune în termeni noi, s-au permanentizat în zootehnie. Ei au învățat să calculeze, să tîină o evidență clară a tot ceea ce se întîmplă la grajdul unde lucrează. Cînd conducerea cooperativei și inginerul zootehnist

Cu cine se înruțește producția

În primul an de la înființarea cooperativei agricole, cînd animalele s-au adunat în grajduri așa cum se nimerise, zootehnia părea a fi o povară pentru cooperativă. Oricine își putea da seama că nu e nici un câștig acolo unde cheltui mai mult și realizezi mai puțin. Dar totuși, așa cum era atunci, sectorul zootehnic era necesar. Început cu înecul ei s-a redresat și din an în an și-a schimbat înfățișarea și prin asta și vederea oamenilor. Acum de zootehnie se spun numai lucruri

bune; ea și-a cucerit un rang bine meritat în ansamblul producției și nimic n-ar fi în stare să-i schimbe mersul înainte. Animalele, producția și-a făcut rude multe, gata să le sară permanent în ajutor: vrednicia oamenilor, mijloacele noi de muncă care au pătruns în fermă, sînt cele mai principale. Cu cine se mai înruțește producția pe calea ce duce spre ridicarea ei continuă? Pare stranu, dar așa stau lucrurile. Ea întinde o mîna prietenească unii „străini” care o vizitează în fiecare lună și o ajută să crească. I se zice „străin” intrucît nu șade în Sînmartin ci tocmai în Arad, în plin centru. Dar totuși cît e de aproape cînd poștele la fermă! Aceasta „rudă” realizezi mai puțin. Dar totuși, așa cum era atunci, sectorul zootehnic era necesar. Început cu înecul ei s-a redresat și din an în an și-a schimbat înfățișarea și prin asta și vederea oamenilor. Acum de zootehnie se spun numai lucruri

1964, anul de cînd a început să se aplice retribuția suplimentară, la ferma de vaci se obțin producții mari și se depășesc cele planificate, aceasta se datorește în măsură din ce în ce mai însemnată și acestui specialist care se ocupă de selecția animalelor. În fiecare lună se analizează meticuloasă producția de lapte și se constată felul cum se prezintă procentul de grăsime din lapte la fiecare vacă. Așa s-a ajuns ca vacile să fie împărțite pe categorii după cantitatea de lapte ce o furnizează iar aceasta să-i îmbunătățească conținutul de grăsime ajungînd la 3,6-3,8 la sută. În funcție de aceasta se urmăresc furajele, lotizarea, evidența acelor animale care nu mai corespund și care vor fi înlocuite de altele cu potențial productiv mărit. Așadar, îngrijitorii de animale pot fi liniștiți că în lotul fiecăruia vor rula în măsură tot mai mare, numai exemplare care nu-și fac de rușine stăpînul, care dau cu mult mai mult decît li se dă.

Fiecare îngrijitor un contabil

Pînă în anul 1964 cînd a început să se aplice retribuția suplimentară în zootehnie, la Sînmartin îngrijitorii erau nemulțumi cînd vedeau că cel de la cîmă duceau acasă pe lingă produsele și banii cuvenii pentru zilele-muncă și cele ce le reveneau ca premii pentru depășirea producției. Din clișea cînd au știut că pentru depășirea planului vor primi și ei retribuție suplimentară, au devenit mai strîns legați de animalele ce le îngrijeau, dîndu-le atenție mai mare la hrănire, curățenie, la orice lucru de care depindea creșterea și dezvoltarea lor. La fermele de animale nu s-au mai semnalat fluctuații de îngrijitori, oamenii s-au statornicit la locul de muncă, l-au îndrăgît și, cum se spune în termeni noi, s-au permanentizat în zootehnie. Ei au învățat să calculeze, să tîină o evidență clară a tot ceea ce se întîmplă la grajdul unde lucrează. Cînd conducerea cooperativei și inginerul zootehnist

Ce să se aibă în vedere

Comparînd rezultatele obținute în cele două cooperative agricole reiese că există o diferență substanțială între producțiile obținute de una și cele realizate de alta datorită felului deosebit cum cooperativii din aceste unități se preocupă de îngrijirea animalelor. La Sînmartin unde se aplică cu succes retribuția suplimentară meseria de îngrijitor de animale e privită cu dragoste și simț de răspundere, iar hrănirea corespunzătoare, diferențiată, potrivit producției fiecărui animal, îngrijirea atentă și comportarea cu blîndețe a

îngrijitorilor față de animale sînt principalele „secrete” ale producțiilor mari de lapte și carne. În schimb la Călăcea nu toți îngrijitorii respectă aceste cerințe de seamă, aceasta fiind și o consecință a faptului că nu s-a dat atenția cuvenită cointeresării lor. E bine ca în acest an conducerea cooperativei din Călăcea să tîină seama de experiența acumulată la Sînmartin, pentru a se obține rezultate asemănătoare pe baza sistemului de retribuție suplimentară precon-

zată a se aplica în acest an pentru prima dată. De altfel acest lucru e valabil și pentru alte unități care în adunările generale ale cooperativei și-au propus să aplice acest sistem. Să-l îmbunătățească pe baza prevederilor proiectului de Statut al cooperativei agricole. Pentru aceste unități este important să se aibă în vedere o serie de măsuri de care depinde bunul mers al sectorului zootehnic în viitorul an. Așa cum se procedează la Sînmartin, este necesar în primul rînd să se tîină o evidență concretă, zi de

zi, a producției chiar de către îngrijitori pentru ca ei să știe în orice moment felul cum se îndeplinesc sarcinile de plan. Cu sprîjlinul specialiștilor să se dea atenție selecției animalelor, îmbunătățirii continue a loturilor de animale cu exemplare productive, care valorifică în mod judicios condițiile create, baza furajare asigurată. Asigurarea condițiilor de muncă mereu mai bune pentru îngrijitori le stimulează acestora interesul pentru producții, li îndeamnă să fie cît mai conștiențioși. Mecanizarea unor lucrări

cu volum mare de muncă, ca: ad. . . evacuarea gunoului de . . . transportul lurajelor etc., să facă parte din preocupările acelor consilii de conducere care n-au rezolvat încă această problemă în suficientă măsură. Experiența bună a unor cooperative agricole cum este și cea din Sînmartin, trebuie să-și croiască mai repede drum în toate unitățile din raion. Avînd sprîjlinul organizațiilor de partid, consiliile de conducere și specialiștii au datoria să-și dea tot concursul pentru introducerea și generalizarea experienței înaltă privind organizarea și retribuția muncii în ramura zootehnică care neale și trebuie să dea mai multe produse, mai bune și mai ieftine.

